

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

נהלי שפעת העופות נוהל מס' 7

תחולה	סימול
	הוצא ב: 10/10/2007 בתוקף מ: עודכן ב:

נספחים:

1. דוגמת "דף משימה".

שם הנוהל: הערכות יחידת הפיצו"ח בהתפרצות שפעת העופות

1. כללי

- 1.1 נוהל זה בא להגדיר כללים והנחיות לפעולה בשלבי ההערכות והמענה של יחידת הפיצו"ח, בהתפרצות של מחלת "שפעת העופות".
- 1.2 הנוהל מבוסס על פקודת מחלות בעלי חיים (נוסח חדש), התשמ"ה-1985, להלן "הפקודה".
- 1.3 מנהל יחידת הפיצו"ח אחראי להפעלת הנוהל ולעדכונו.

2. תפקידי יחידת הפיצו"ח בעת התפרצות מחלת שפעת העופות

בעת התפרצות מחלת שפעת העופות, יחידת הפיצו"ח בשיתוף ובסיוע של גורמים נוספים, תסייע למניעת התפשטות המחלה ולדיכוייה ע"י חלוקת צווי הסגר וצווי השמדה, סיוע ב ביצוע תחקירים, ביצוע חסימות, סיורים, בקורות ותצפיות במוקדים ובצירים כפי שיוגדרו על יד השו"ט ומנהל המחוז הרלוונטי בגזרתו.

2.1 להלן פירוט המשימות הצפויות ליחידה:

- 2.1.1 סיוע בתהליך שינוע הדגימות למעבדה.
- 2.1.2 בידוד וחסימת צירי הגישה (ל"מוקד") לאזורים החשודים כנגועים במחלה על פי הנחיית רופא וטרינר ממשלתי למחלת עופות.
- 2.1.3 עם הפעלת המחוז (המש"מ) ישוגר למחוז מנהל של יחידת הפיצו"ח אשר ירכז את כלל הפעילות של היחידה במרחב המחוז.
- 2.1.4 למעשה יפעלו כל הכוחות תחת פיקוד מנהל המחוז כולל כוחות התיגבור שיוקצו ליחידת הפיצו"ח לצורך ביצוע משימותיה.

- 2.1.5 בידוד והחלת "הסגר" ברדיוסים שונים לאורך זמן באמצעות:
- 2.1.5.1 חלוקת צווי הסגר למשקים הרלוונטיים, משחטות, מדגריות, מכוני מיון וכדומה באזור הביעור ובאזור הניטור.
- 2.1.5.2 חלוקת צווי השמדה למגדלים באזור הביעור, **יש להשלים מסירת צווי השמדה תוך 24 שעות מרגע ההכרזה על המוקד הנגוע וקביעת אזור הביעור על ידי רופא וטרינר ממשלתי ראשי למחלת עופות.**
- 2.1.5.3 בידוד והחלת "הסגר" במספר מוקדים במקביל יחייב תגבור והקצאת כח אדם בין הגזרות המרחביות של היחידה, תוך הפעלת יחידות תחת פיקודם: משטרת ישראל, משמר הגבול, הסיירת הירוקה, פקחי מועצת הלול, הרשות המקומית הרלוונטית. על מנהל יחידת הפיצו"ח מוטלת המשימה לתאם מראש עם משטרת ישראל והגורמים האחרים את הקצאת הכוחות לביצוע משימה זו בעת התפרצות.
- 2.1.5.4 סיוע לגורמי השירותים הווטרינריים בתהליך "ניטור" התחלואה בבעלי הכנף ומוצריהם (באמצעות איתור, בדיקות מעבדה, חקירות, וכו') על פי דרישות רופא וטרינר ממשלתי המופקד על המחוז הרלוונטי.
- 2.1.5.5 המשך קיום הפיקוח באזורים הנגועים ובמקביל המשך פעילות בקו התפר ובגבולות הרשמיים של מדינת ישראל על הברחות בעלי כנף ומוצריהם אשר מקורם משטחי האוטונומיה או מארצות שכנות (ירדן, מצרים).
- 2.1.5.6 קיום פיקוח על נקודות קצה כגון: בתי שחיטה לעופות, מכוני תערובת, משחטות בלתי חוקיות, מדגריות, מכוני מיון לביצי מאכל, וכו'.
- 2.1.5.7 מיפוי אתרי גידול של בעלי כנף בשטח ההסגר.
- 2.1.5.8 מניעת ניסיונות להברחת תוצרת חקלאית מהשטח הנגוע ע"י חקלאים או ע"י גורמים אחרים.

3. תפקידי יחידת הפיצו"ח באירוע מחלת שפעת העופות

- 3.1 פקחי יחידת הפיצו"ח בסיוע כוחות תחת פיקודם יבצעו פעולות אכיפה ופיקוח על יישום הפקודה על מנת למנוע את התפשטות המחלה באמצעות פקחים, רכבים ואמצעים אחרים.
- 3.2 הפיקוח על יישום הפקודה בעת אירוע מחלת שפעת העופות יתבצע עפ"י הנחיות השירותים הווטרינריים ומנהל המחוז אשר בגיזרתו התגלה מוקד המחלה (מנהל המש"מ) ובתיאום עם גורמי האכיפה השונים (משטרת ישראל, סיירת ירוקה, פקחי מועצת הלול, הגנת הסביבה, וכו') (ב - 3 מעגלים:
- א. המוקד.
- ב. אזור (רדיוס) הביעור עד 3 ק"מ.
- ג. אזור (רדיוס) הניטור 10 ק"מ.
- 3.3 **העבודה בעת הכרזה על חשד להתפרצות שפעת העופות**
- 3.3.1 בימים בהם קיימת התרעה של רופא וטרינר ראשי למחלות עופות בשירותים הווטרינריים שיש חשש סביר לפרוץ מחלת שפעת העופות, מנהל יחידת הפיצו"ח יציג למשטרת ישראל תמונת מצב ויגבש תוכנית עבודה מקומית למקרה של התפרצות קרובה

- 3.3.2 מנהל יחידת הפיצו"ח יודיע למוקדן במוקד שליטה ובקרה ביחידת הפיצו"ח בדבר קיום חשד למחלה.
- 3.3.3 המוקדן יקבל הנתונים ממנהל יחידת הפיצו"ח ויעבירם לגורמי הבצוע על סמך תרשים זרימת המידע (ראה נספח 1 לנהלי שפעת העופות: 3/ עבודת צוות מש"א).
- 3.3.4 המוקדן ישלח על פי הנחיית ר.ו.מ.ר. למחלת עופות צוותים למוקד החשוד כנגוע במחלה לצורך בצוע תחקירים ראשוניים ותיחום השטח בשילוט בולט ומתאים.
- 3.3.5 מנהל יחידת הפיצו"ח יודיע לכל עובדי יחידת הפיצו"ח את דבר קיום החשש למחלת שפעת העופות, ירכז ויתדרך את פקחי היחידה וירענן את נהלי העבודה בנושא, במידה ולא ניתן לרכז את כולם למרכז הארצי יבוצע התידרוך על ידי מנהלי המרחבים .
- 3.3.6 היחידה תעביר דרישה למשרד הבריאות לתגבור כוח אדם ותיערך לקליטתו.
- 3.3.7 מנהל מרחב מרכז יצא למחסני הציווד של השירותים הווטרינריים בבית דגן וישלים ציוד מיגון וציוד סימון.
- 3.3.8 מנהל יחידת הפיצו"ח, על סמך פניה של רופא וטרינר ראשי למחלות עופות בשירותים הווטרינריים, ישלח פקחים מיחידת הפיצו"ח כדי לסייע בשינוע דגימות מהמוקד החשוד כנגוע למעבדות השירותים הווטרינריים לצורך בדיקות.

3.4 טיפול בארוע

- 3.4.1 **בדוד המוקד הנגוע ואזור שברדיוס עד 3 ק"מ (על פי החלטת רופא וטרינר ממשלתי ראשי למחלות עופות ועל פי מפות שיופצו בהתאם להחלטה זו) .**
- 3.4.1.1 ברגע שנוכחות מחלת שפעת עופות תאושר באופן רשמי על ידי רופא וטרינר ראשי למחלות עופות בשירותים הווטרינריים , הוא יודיע על כך למנהל יחידת הפיצו"ח.
- 3.4.1.2 מנהל יחידת הפיצו"ח יעביר את ההודעה לכלל עובדי יחידת הפיצו"ח ולמשטרת ישראל תוך מתן הגדרות משימה והדגשים בדבר ביצוע הסגר(נספח 1). דגשים לעובדי יחידת הפיצו"ח ולאנשי משטרה המשתתפים בביצוע הסגר.
- 3.4.1.3 אם פתיחת מרכז השליטה הארצי (המש"א) יתיצב שם מנהל יחידת הפיצו"ח יעביר דוח לגבי מה שכבר נעשה ויקבל הנחיות להמשך כולל: תיגבור כוח אדם הגדרת סדרי עדיפויות ושילוב עבודתו עם המשטרה.
- 3.4.1.4 המוקדן שבמוקד שליטה ובקרה ביחידת הפיצו"ח יורה לפקחי היחידה לבצע הסגר מיידי במוקד הנגוע וברדיוס ההסגר (3 ק"מ).
- 3.4.1.5 מנהל המרחב המתאים ביחידת הפיצו"ח יתיצב בפני מנהל המחוז ויצג בפניו את חלוקת משימות בין המפקדים שבמרחב ההסגר בדבר :
- חלוקת צווי השמדה וחלוקת צווי הסגר.
 - שלוט האזורים השונים על פי הנדרש (מוקד, אזור הביעור ואזור הניטור) .
 - בצוע חסימות וסיורים לבידוד אזור הניטור מתנועת בעלי כנף ומוצריהם.
- 3.4.1.6 מנהל יחידת הפיצו"ח המחוזי ימסור למנהל המש"מ תמונת מצב על הנעשה בשטח ויתאם עמו את ביצוע ההסגר.

3.4.1.7 מנהל הפיצו"ח המחוזי או איש מטעמו יתאם באופן שוטף עם מנהלי אתרי הביעור את פעילות היחידות הרלוונטיות למנהלים השונים.

3.4.1.8 פקחי יחידת הפיצו"ח יעבירו לידי משטרת ישראל את דף המשימה (ראה נספח מס. 31) תוך מתן דגשים והנחיות לבצוע המשימה ויחד עם המשטרה יבצעו חסימה של כל צירי הגישה לאזור.

3.4.1.9 מנהל הפיצו"ח המחוזי ינחה את פקחי היחידה לבצע מיפוי של כל אזור הביעור (ברדיוס עד 3 ק"מ) לצורך גילוי וזיהוי כל האתרים לגידול בעלי כנף.

3.4.2 החלת הוראת ההסגר באזור הניטור (ברדיוס 10 ק"מ)

3.4.2.1 מנהל הפיצו"ח המחוזי יכין תוכנית הסגר על אזור הניטור, התוכנית תכלול את היחידות המוקצות על ידי משטרת ישראל, הסיירת הירוקה, מתנדב המשמר האזרחי, מתמידים וכל כוח אחר שיעמוד לרשותו.

3.4.2.2 מנהל הפיצו"ח המחוזי יציג את תוכניתו לאישור מנהל המחוז.

3.4.2.3 מפקחי יחידת הפיצו"ח יעבירו לידי משטרת ישראל את דף המשימה (נספח מס. 1) תוך מתן דגשים והנחיות לבצוע המשימה ויחד עם המשטרה יבצעו חסימה של כל צירי הגישה לאזור הניטור.

רופא וטרינר ממשלתי לעופות בשירותים הווטרינריים ימסור צווי הסגר למנהל יחידת הפיצו"ח המחוזי וזה יעבירם לפקחי הפיצו"ח/אנשי יחידת הפיקוח אשר יחלקו את הצווים בין כל מגדלי העופות באזור הניטור ויחתימו אותם על כך.

3.4.2.4 פקחי יחידת הפיצו"ח בסיוע משטרת ישראל יבודדו את האזור מתנועות של עופות ומוצריהם ללא היתר וימשיכו לקיים את הוראות ההסגר ברדיוס 10 ק"מ.

4. תחקור אפידמיולוגי

4.1 במהלך האירוע ואחריו ישתתף מנהל יחידת הפיצו"ח כחבר בצוות אפידמיולוגיה שמטרתו לחשוף את גורמי המחלה (ראה נהלי שפעת העופות:13/ ביצוע תחקיר אפידמיולוגי).

5. דווח

5.1 מנהל הפיצו"ח המחוזי ידווח למנהל המחוז באופן שוטף ובמהלך כל היום על ההתרחשויות באזורים השונים בהם הוא פועל, כמו כן ישתתף בדיוני הערכות מצב של מנהל המחוז במש"מ.

5.2 על מנהל המרחב בפיצו"ח לדווח גם למנהל הפיצו"ח אשר משמש כמנחה מקצועי ודואג לתיגבור היחידה בהתאם לצרכים ולעדיפויות שיקבעו במש"מ.

5.3 מנהל יחידת הפיצו"ח יהיה חלק מצוות המש"מ וידאג להעברת הדיווחים הרלוונטיים מהשטח למנהל המש"מ ולהיפך.

--- סוף ---